

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กลุ่มงานพัฒนาระบบฯ โทร. ๐ ๒๓๕๕ ๑๓๘๗
ที่ ร ๐๓๐๗/ ว ๓๓๓๐๔ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘
เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับการแจ้งคนต่างด้าวออกจากงานและคืนใบอนุญาต

เรียน จัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักจัดหางานกรุงเทพฯ พื้นที่ ๑ - ๑๐

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว ขอส่งความเห็นก่อนนิติการที่กรมการจัดหางานได้เห็นชอบ
เพื่อขอความร่วมมือบุคคลหรือสถานประกอบการที่รับคนต่างด้าวทำงาน เมื่อมีคนต่างด้าวออกจากงาน
ให้แจ้งคนต่างด้าวออกจากงาน พร้อมคืนใบอนุญาต ตามหนังสือของนิติการ ที่ ร ๐๓๐๒/๐๔๐๒
ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ข้อหารือและปรึกษากฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว
ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๑/
ก.

(นายพิชิต นิลทองคำ)

จัดหางานจังหวัดชลบุรี ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

บันทึกข้อความ

รอง ๒
เลขรับ ๐๑๔๙
วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘
เวลา .....

ส่วนราชการ กองนิติการ กลุ่มกฎหมาย โทร. ๐ ๒๖๗๔๕ ๒๘๗๕ ภายใน ๓๑๖๒
ที่ ร. ๐๓๐๒/ ๐๕๙๔ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อหารือและปรึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว

เรียน อธิบดี

๑. ต้นเรื่อง

บริษัท บริดจสโตน ไทร์ เมนูแฟคเจอริง (ประเทศไทย) จำกัด ขอหารือการจัดทำงาน
เกี่ยวกับการคืนใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานกับบริษัทฯ และเลิกทำงานแล้ว บริษัทฯ
จะต้องคืนใบอนุญาตทำงานให้แก่นายทะเบียนหรือไม่ อย่างไร ซึ่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว
พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้บัญญัติเกี่ยวกับกรณีที่คนต่างด้าวได้เลิกทำงานตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตทำงานให้ส่งมอบ
ใบอนุญาตคืนให้แก่นายทะเบียนแต่อย่างใด

๒. ข้อรายงาน

๒.๑ บริษัท บริดจสโตน ไทร์ เมนูแฟคเจอริง (ประเทศไทย) จำกัด สำนักงานตั้งอยู่เลขที่
๗๐๐/๖๒๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี แจ้งว่า บริษัทฯ มีผู้มีอำนาจในการ
แบบมีวาระ และคนต่างด้าวที่เข้ามาปฏิบัติงานชั่วคราวหรือชั่วคราวมรณเร่งด่วน ๓๐ - ๑๙๐ วัน ซึ่งเมื่อคนต่างด้าว
พ้นหน้าที่ บริษัทฯ จะทำการยื่นคำร้องแจ้งพ้นตำแหน่งและส่งมอบใบอนุญาตคืนให้แก่นายทะเบียนภายใน
๗ วัน นับแต่เลิกทำงาน ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑
แต่ปัจจุบันเจ้าหน้าที่กรรมการจัดทำงานได้แจ้งกับบริษัทฯ ว่า ไม่จำเป็นต้องคืนเล่มใบอนุญาตของช่างฝีมือ
ผู้ชำนาญการหรือคนต่างด้าวที่เข้ามาปฏิบัติงานชั่วคราวดังกล่าว เนื่องจากพระราชบัญญัติการทำงานของ
คนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้บัญญัติในมาตราได้ระบุให้คืนใบอนุญาตอีก

๒.๒ กองนิติการได้สอบถามแนวปฏิบัติในกรณีดังกล่าวจากสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว
ซึ่งได้รับแจ้งแนวปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่มีบทบัญญัติให้
นายจ้างแจ้งรับคนต่างด้าวเข้าทำงาน หรือให้คนต่างด้าวย้ายไปทำงานในท้องที่อื่น หรือแจ้งคนต่างด้าวออกจากงาน
ต่อนายทะเบียน และไม่มีบทบัญญัติให้คืนต่างด้าวต้องส่งมอบใบอนุญาตคืนให้แก่นายทะเบียน ดังนั้น จึงไม่ต้อง
ดำเนินการรับแจ้งเข้า แจ้งออกจากงาน หรือรับคืนใบอนุญาต ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมการจัดทำงาน ด่วนที่สุด
ที่ ร. ๐๓๐๗/๑ ๓๘๓๘ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ (เอกสารหมายเลข ๑)

(๒) กรมการจัดทำงานได้ขอกลับแนวปฏิบัติเพิ่มเติมในกรณีที่คนต่างด้าวมาขอ
ใบอนุญาตแต่นายจ้างเดิมยังไม่ได้แจ้งออกจากงาน (ตท.๑๐) และคนต่างด้าวยังไม่คืนใบอนุญาตเล่มเดิม
ให้ดำเนินการบันทึกการแจ้งออกจากงานและคืนใบอนุญาต โดยใช้เลขรับคำขอ (ตท.๑๐) เป็น ๐๐๐ ทั้งนี้
ตามหนังสือกรมการจัดทำงาน ด่วนที่สุด ที่ ร. ๐๓๐๗/๑ ๔๗๗๗ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๑ (เอกสารหมายเลข ๒)

/๒.๓ กองนิติการ...

๒.๓ กองนิติการได้ประสานเป็นภารกิจในไปยังบริษัท บริดจสโตน ไทร์ แมมนไฟฟ้าเจอริง (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติในกรณีดังกล่าวซึ่งได้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานกับบริษัทฯ เป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน โดยได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในตำแหน่งผู้อำนวยการ เป็นระยะเวลา ๓๐ – ๑๙๐ วัน เมื่อคนต่างด้าวทำงานครบกำหนดระยะเวลาแล้วก่อนเดินทางกลับออกไปนอกราชอาณาจักรได้ส่งมอบใบอนุญาตให้แก่บริษัทฯ บริษัทฯ จึงได้นำใบอนุญาตคืนให้แก่สำนักงานจัดหางานจังหวัดชลบุรี ซึ่งเจ้าหน้าที่แจ้งว่าไม่จำเป็นต้องคืนใบอนุญาตแก่นายทะเบียน เนื่องจากพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑ มีกำหนดให้คนต่างด้าวท้องคืนใบอนุญาตไว้แต่อย่างใดดังนั้น บริษัทฯ จะต้องดำเนินการอย่างไรกับใบอนุญาตของคนต่างด้าวดังกล่าวเพื่อให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กรรมการจัดหางานกำหนดไว้

๓. ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑

๗๖๗ มาตรา ๒๐ ฯลฯ

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คุณต่างด้าวเลิกทำงานตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้ส่งมอบใบอนุญาตคืนให้แก่นายทะเบียนในท้องที่จังหวัดที่ตั้งสถานที่ทำงานภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เลิกทำงานนั้น

๗๖๘ มาตรา ๒๓ ฯลฯ

มาตรา ๒๓ บุคคลได้รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือให้คนต่างด้าวย้ายไปทำงานในท้องที่อื่นนอกจังหวัดที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือมีคนต่างด้าวออกจากงาน ให้บุคคลนั้นแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคนต่างด้าวเข้าทำงานหรือวันที่คนต่างด้าวนั้นย้ายหรือออกจากงานแล้วแต่กรณี

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้ทำตามแบบที่อธิบดีกำหนด

๗๖๙ มาตรา ๒๕ ฯลฯ

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๗

(๒) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๗๗๐ มาตรา ๙ ฯลฯ

มาตรา ๙ ห้ามมิให้คนต่างด้าวทำงานในอก江南ตามมาตรา ๗ และได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน เว้นแต่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เพื่อทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วนที่มีระยะเวลาทำงานไม่เกินสิบห้าวัน แต่คนต่างด้าวจะทำงานนั้นได้มีเงื่อนไขแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

๗๗๑ มาตรา ๑๑ ฯลฯ

/มาตรา ๑๑...

มาตรา ๑๑ ผู้ใดประสงค์จะจ้างคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรเข้ามาทำงานในกิจการของตนในราชอาณาจักร จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตและชำระค่าธรรมเนียมแทนคนต่างด้าวตนก็ได้

๑๖๗

๑๖๘

มาตรา ๑๓ คนต่างด้าวซึ่งไม่อาจขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๕ เพราะเหตุดังต่อไปนี้ อาจขอรับใบอนุญาตต่อนายทะเบียนเพื่อทำงานตามประเภทที่คณะกรรมการตัดสินใจให้ได้ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงความมั่นคงของชาติและผลกระทบต่อสังคม

(๑) ถูกเนรเทศตามกฎหมายว่าด้วยการเนรเทศและได้รับการผ่อนผันให้ไปประกอบอาชีพ ณ ที่แห่งใดแทนการเนรเทศหรืออยู่ในระหว่างรอการเนรเทศ

(๒) เข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง แต่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับออกไปในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ถูกถอนสัญชาติตามประกาศคณะกรรมการปฏิรูป ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(๔) เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามประกาศของคณะกรรมการปฏิรูป ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

(๕) เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

๑๖๙

๑๖๑

มาตรา ๑๔ คนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนาและเป็นคนสัญชาติของประเทศไทยมีชายเด่นติดกับประเทศไทย ถ้าได้เข้ามาในราชอาณาจักรโดยมีเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง อาจได้รับอนุญาตให้ทำงานบางประเภทหรือลักษณะงานในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวในช่วงระยะเวลา หรือตามฤดูกาลที่กำหนดได้ ทั้งนี้ เฉพาะการทำงานภายใต้ห้องที่ห้องที่อยู่ติดกับชายแดนหรือห้องที่ต่อเนื่องกับห้องที่ตั้งก่อสร้าง

๑๖๒

๑๖๒

มาตรา ๑๕ ในอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอายุไม่เกินสองปีนับแต่วันออก เว้นแต่ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คนต่างด้าวตามมาตรา ๑๒ ให้มีอายุเท่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้น ๆ

๑๖๓

๑๖๓

๔. ข้อพิจารณา

กองนิติการพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังต่อไปนี้

๔.๑ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ ประกอบมาตรา ๒๑ กำหนดให้คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะทำงานในราชอาณาจักร ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน และใบอนุญาตมีอายุไม่เกินสองปีนับแต่วันออกใบอนุญาตเว้นแต่

ใบอนุญาต...

ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คุณต่างด้าวเข้ามาทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือกฎหมายอื่น ให้มีอยู่เท่ากับระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้นๆ โดยการออกใบอนุญาตของนายทะเบียนเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปเลี่ยนแปลง โอน สงวน รับ หรือ มีผลกระทบต่อสถานภาพแห่งสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ในอนุญาตจึงเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติปฏิรูปภูมิปัญญาด้านราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งผลของ “คำสั่งทางปกครอง” ย่อมต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ แห่งกฎหมายดังกล่าว กล่าวคือ คำสั่งทางปกครองมีผลใช้บังคับต่อ บุคคลดังตัวขณะที่ผู้นั้นได้รับแจ้งเป็นต้นไป และคำสั่งดังกล่าวย่อมมีผลตราบท่าที่ไม่มีการเพิกถอนหรือถั่นผล โดยเงื่อนเวลาหรือโดยเหตุอื่น

๔.๒ กรณีตามข้อหารือแม้ว่าพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมีได้บัญญัติกรณีที่คุณต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตออกจากงานให้คุณต่างด้าวต้องคืนใบอนุญาตหรือให้บุคคล ซึ่งรับคุณต่างด้าวทำงานต้องแจ้งคุณต่างด้าวออกจากงาน ดังเช่นที่ได้มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๒๑ จึงทำให้คุณต่างด้าวผู้รับใบอนุญาตและบุคคล ซึ่งรับคุณต่างด้าวทำงานไม่มีหน้าที่ต้องปฏิรูปดังกล่าวก็ตาม แต่เนื่องจากคำสั่งของนายทะเบียน ที่อนุญาตให้คุณต่างด้าวทำงานพร้อมทั้งออกใบอนุญาตให้คุณต่างด้าวนั้นเป็น “คำสั่งทางปกครอง” และได้มีการ กำหนดเงื่อนเวลาแห่งการถั่นผลของใบอนุญาตไว้ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าคุณต่างด้าวเลิกทำงานตามที่ระบุไว้ ในใบอนุญาตแล้วก่อนที่ใบอนุญาตถั่นอย่างและไม่มีการคืนใบอนุญาตหรือแจ้งคุณต่างด้าวออกจากงาน อาจมีการนำใบอนุญาตฉบับดังกล่าวไปใช้ในทางที่มิชอบด้วยกฎหมาย เช่น การปลอมแปลงใบอนุญาต เป็นต้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกรรมการจัดหางานหรือบุคคลหรือสถานประกอบการที่รับคุณต่างด้าว จึงเห็นควรขอความ ร่วมมือบุคคลหรือสถานประกอบการที่รับคุณต่างด้าวทำงานเมื่อมีคุณต่างด้าวออกจากงานให้แจ้งคุณต่างด้าวออก งาน พร้อมคืนใบอนุญาต (ต่อไป)

๔.๓ เห็นควรให้สำนักบริหารแรงงานต่างด้าวร่วมกับกองนิติกรบทวนแนวปฏิบัติตาม หนังสือกรรมการจัดหางาน ด่วนที่สุด ที่ รง ๐๓๐๗/ว ๓๘๓๙ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบกองนิติกรจะได้แจ้งสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว ดำเนินการโดยด่วนต่อไป และโปรดลงนามในหนังสือถึงผู้จัดการฝ่ายบริหารงานทั่วไปและบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อม บริษัท บริดจสโตน ไทร์ แมมนแฟคเจอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่แนบมาพร้อมนี้

เห็นชอบ ~ ลงนามแล้ว

(นายอนุรักษ์ ศรีราษฎร์)
รองอธิบดี ปฏิรูปด้านราชการแทน
อธิบดีกรมการจัดหางาน
= ๓ มี.ค. ๒๕๕๘

(นายสุวิตร ศรีเกษตรสารกุล)

ผู้อำนวยการสำนักจัดหางานกรุงเทพมหานครที่ ๒ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการกองนิติกร